

PAAVALIN HUOLI HENGELLISISTÄ LAPSISTAAN, Gal.4:13-31

Galatalaiskirje, joka on Paavalin ensimmäisiä kirjeitä, on kirjoitettu 50-luvun alussa. Paavali oli käynyt jo ensimmäisellä matkallaan eteläisen Galatian provinssin kaupungeissa, joista Apt. 13-14 luvut kertovat. Pisidian Antiokiassa hän oli pitänyt saarnan, josta pakanat iloitsivat, mutta juutalaiset, jotka olivat vastaan, yllyttivät kaupungin ylimystön ja päättäjät ajamaan Paavalin ja Barnabaan pois. Niin he jatkoivat Ikonioniin, jossa Paavali jälleen julisti synagogassa. Jumala vahvisti Sanansa saarnan niin, että heidän kätensä kautta tapahtui paljon tunnustekoja ja ihmeitä. Kuulijajoukko jakautui kahtia, suuri joukko sekä juutalaisia että kreikkalaisia uskoi, mutta toinen puoli raivostui niin, että apostolit joutuivat pakanemaan Lystraan. Siellä syntymästään ramman parantaminen johti ihmiset pitämään Paavalia ja Barnabasta jumalina. Paavali tietenkin torjui tuollaiset puheet ja alkoi julistaa heille sanomaa ainoasta elävästä Jumalasta. Mutta Lystraankin tuli Antiokiasta ja Ikonionista juutalaisia käännättämään kansaa apostoleja vastaan. He kivittivät Paavalin ja luulivat hänen kuolleen. Mutta opetuslapset kokoontuivat hänen ympärilleen ilmeisesti rukoilemaan ja silloin Paavalin kerrotaan nousseen ja lähteneen heti seuraavana päivänä Derbeen, jossa syntyi monia opetuslapsia. Samojen kaupunkien kautta palatessaan apostolit vielä vahvistivat uskovia ja asettivat jokaiseen seurakuntaan vanhimmat ja jättivät heidät rukoillen Herran haltuun. Tämän jälkeen seurakuntiin oli kuitenkin tullut valheopettajia, ns. judaisteja, lain kiivailijoita, jotka yrittivät saada heidät puolelleen ja takaisin lain alle.

Kun tieto vääristelystä evankeliumista ja sen vaikutuksesta uskoviin kantautui Paavalin korviin, hän oli todella raivostunut. Voi jopa sanoa, että hän kävi läpi koko inhimillisen tunneskaalan suuttumuksesta huoleen ja murheeseen. Paavali ei säästellyt sanojaan ojentaessaan galatalaisia: ”Oi te älyttömät galatalaiset! Kuka on lumonnut teidät, joiden silmien eteen Jeesus Kristus oli kuvattu ristiinnaulittuna?” Gal.3:1. Paavali oli tuonut heille oikean pelastussanoman: ihminen pelastuu yksin armosta, yksin Kristuksen tähden uskon kautta. Nyt heidät oli kuitenkin taivuteltu uskomaan, ettei se vielä riitä; tarvitaan ympärileikkaus, määrätty uskonnolliset riitit ja perinnäissääntöjen noudattaminen. Galatalaiskirjeessään Paavali koko sydämensä palolla ja rakkaudella selvittää kuulijoilleen lain ja evankeliumin eron sekä vanhurskauden, joka tulee uskosta Kristukseen eikä lain teoista.

Jakeessa 13 Paavali mainitsee julistuksensa syyksi ruumiillisen heikkouden. Lieneekö se johtunut kivityksen seurauksista, silmäsairaudesta tai jostakin muusta, emme tiedä. Joka tapauksessa Paavali antaa galatalaisille tunnustusta, miten hyvin, kuin enkelin tai Jeesuksen itsensä, he olivat ottaneet hänet vastaan. Paavalin sanojen mukaan he olisivat jopa kaivaneet silmät päästään eli antaneet hänelle kaikkein kalleinta. Niin onnellisia he olivat olleet evankeliumista uskon alkutaipaleella. Olivatko nyt valheopettajat kääntäneet heidät Paavalia vastaan?

Jae 17 kuvaa hyvin lahkon synnyttämistä niin Galatiassa kuin meillä: intoa toisten hyväksi, sitten erottaminen ja eristäminen muusta joukosta. Oletteko jossakin vaiheessa elämääne joutuneet kokemaan tällaista? Miten se on teihin vaikuttanut? Onko ollut vaikea päästä eroon ”lahkosta”?

Jakeet 19 ja 20 osoittavat Paavalin rakkauden, kivun ja huolen galatalaisten pelastumisesta: ”Lapsukaiseni, jotka minun jälkeen täytyy kivulla synnyttää, kunnes Kristus saa muodon teissä, tahtoisinpa nyt olla teidän tykönänne ja äänenikin muuttaa!” Onko meillä yhtään tällaista rakkautta ja huolta toisista? Onko Kristus saanut muotoa meissä? Mitä se tarkoittaa?

Paavali haluaa vielä selittää käyttäen allegoriaa, mikä on tavallista edelleen juutalaisuudessa. Paavali kuvaa tässä allegorisesti, mitä on olla orja tai vapaa. Paavali ottaa esimerkin Aabrahamista ja hänen kahdesta pojastaan. Toinen eli Ismael oli orjattaren, Haagarin poika, lisä taas vapaan vaimon eli Saaran poika. Ismael oli syntynyt ”luonnonjärjestyksen mukaisesti”, lisä sensijaan lupauksen voimasta. Nämä kaksi naista tarkoittavat kahta liittoa. Haagar kuvaa Siinainvuoren lakiliittoa, joka synnyttää orjuuteen. Tässä lakiliitossa eli vielä Jerusalemin lapsineen. Saara kuvaa Jumalan lupaamaa uutta liittoa, armoliittoa. Todellisia Aabrahamin ja Saaran lapsia ovat Jeesukseen Kristukseen uskovat, jotka elävät armosta armoliitossa. Paavali lisää, että mekin olemme lupauksen lapsia ja meidän äitimme on taivaallinen Jerusalemin.

Paavali ottaa vielä sitaatin Jesajan 54. luvun alusta. Edellinen luku puhuu kärsivästä Herran Palvelijasta eli Jeesuksesta ja heti tämän jälkeen luku 54 Israelin armoituksesta ja kunniasta. Israel on ollut kuin yksinäinen aviovaimo, joka oli hylätty silmänräpäykseksi, mutta se armahdetaan, ja se tulee olemaan suurena siunauksena, lisääntymään ja leviämään. Sama armo Kristuksessa koskettaa myös pakanaita. ”Tämä on Herran palvelijain perintöosa, tämä heidän vanhurskautensa, minulta saatu, sanoo Herra”, Jes.54:17. Vanhurskaus tulee armosta Jeesukselta Kristukselta ja kristityn vapaus on vapautta lain teoista, vapautta Herrassa.

Niin kuin lisä joutui kokemaan ilkkumista ja pilkkaa Ismaelin taholta, niin lihan mukaan syntyneet olivat vainonneet Hengestä syntyneitä Galatian seurakunnissa. Tällainen vaino on tullut näkyviin myös kautta kirkkohistorian seurakunnissa, koska kaikki eivät suinkaan ole uudestisyntyneitä. Eksytykset, lahko- tai lakihenkisyys usein hajottavat seurakuntia sisältäpäin.

Luther on sanonut hyvin: ”Yrittämällä tulla vanhurskaaksi lain avulla olen oppinut, että se on minulle mahdotonta. Se tuomitsee minut kuolemaan. Siksi olen sanonut hyvästit laille pelastustienä. Olen saanut Jumalan armosta uuden elämän Kristuksessa.” ”Minä olen evankeliumilla hajottanut maahan lain, ettei se enää vallitsisi omassatunnossa. Täytyyhän uuden isännän Kristuksen tullessa uuteen taloon entisen asukkaan Mooseksen väistyä.” Laki on myös turmiovalta, joka sielunvihollisen kanssa toimien syyttää uskoviakin. Nykyään lienee kuitenkin vaikeampaa vaeltaa Jumalan lapsen vapaudessa niin, ettei vapaudesta koidu yllykettä lihalle kuin lakihenkisyys. Jälkikristillisen ajan suurin vaara on liiallisen vapauden salliminen suvaitsevaisuuden nimissä, kun seurakunnat ja uskovat vaiennetaan puhumasta Raamatun totuutta.

Koko Galatalaiskirjeen tärkein opetus meille on vanhurskauttamisoppi. Sen tärkeyttä Lutherille kuvaa, että hän kutsui Galatalaiskirjettä kihlatukseen, Katarina von Boraksi. Gal.2:16 sanoo selvästi: ”Koska tiedämme, ettei ihminen tule vanhurskaaksi lain teoista, vaan uskon kautta Jeesukseen Kristukseen, niin olemme mekin uskoneet Kristukseen Jeesukseen tullaksemme vanhurskaiksi uskosta Kristukseen eikä lain teoista, koska ei mikään liha tule vanhurskaaksi lain teoista.” Jeesuksen täytettyyn työhön meidän puolestamme emme saa emmekä voi mitään lisätä.